

Maak gezamenlijk keuzes over de inrichting van het land

Ariaan Straver is vennoot bij [Landbouwbedrijf Straver](#) in Almkerk, Noord-Brabant. Het is een familiebedrijf dat zich richt op het telen en vermarkten van akkerbouw- en groentengewassen.

Familiebedrijf met biologische ambities

“We zijn een familiebedrijf bestaande uit pa, ma en 3 broers. We zijn een grootschalig akkerbouwbedrijf met 500 ha, waarvan een klein gedeelte biologisch. Daarmee zijn we begonnen met het oog op de toekomst. Met gangbaar boeren moet je uitkijken dat je de bodem – onder druk van lage marges – niet overbelast. Biologisch heeft betere marges, waardoor we meer kunnen investeren in het onderhouden van de bodem. Bovendien is er vanuit de maatschappij een drang naar biologisch en duurzaam, onderwerpen die ons interesseren. Het moet toch bij je passen.”

“Over 20 jaar zijn we gegroeid in het aantal hectaren en is minimaal de helft van onze grond biologisch. We blijven bij onze huidige gewassen (aardappelen, uien, knolselderij, rode kool en winterwortelen), eventueel aangevuld met andere groentegewassen. Pa en ma zullen uit het bedrijf zijn. We blijven als broers bij elkaar, want er is niks sterkers dan een familiebedrijf. Ik vind dat je je bedrijfsvoering zo moet inrichten dat het overgenomen kan worden. Dat is duurzaam ondernemen. Ik ben slechts een passant binnen ons familiebedrijf.”

Voorloper in GPS-technologie

“Wij zijn voorlopers op het gebied van GPS-technologie. Mijn opa had vroeger 30 hectare. Hij wist precies wat overal aan de hand was. Nu wij zo grootschalig bezig zijn, hebben we hulpmiddelen nodig om ons land in kaart te brengen, zoals data over bodemopbouw en opbrengstmetingen. We zitten nu in de fase waarin we leren hoe we deze data kunnen inzetten om het rendement te verbeteren en in kunnen spelen op maatschappelijke vragen over emissies, bodemkwaliteit en biodiversiteit.”

‘Vroeger is niet de manier voor de toekomst’

“Veel boeren zullen stoppen, waardoor grond beschikbaar komt. Geschikte gronden proberen wij te beheren. Een aantal bedrijven wordt groter, maar grootschaligheid is niet de enige manier om levensvatbaar te zijn. Kleinschalige bedrijven kunnen dat zijn met nevenactiviteiten, zoals kinderopvang of voedselbos. Je zal ergens ondernemend moeten zijn. Vroeger is niet de manier voor de toekomst.”

“Over 20 jaar – en ik denk al eerder – rijden we met kleine onbemande voertuigen over de akkers. Grote machines werken verdichting van de bodem in de hand. Kleine voertuigen doen dit minder, waardoor wateropslag en biodiversiteit van de bodem beter is. Investerings zijn nu nog flink, maar dat zal verbeteren. Grootschalige bedrijven kunnen eerder nieuwe technieken toepassen, omdat zij gemakkelijker kunnen investeren dan kleinere bedrijven.”

Natuur is bedreiging en kans

“De gemeente wil dat we onze sloten niet maaien, maar dit verslechtert waterafvoer en geeft onkruiddruk op onze akkers. Hierdoor gooi je het voordeel van niet maaien elders weer weg. Tegelijkertijd zouden we meer gebruik kunnen maken van de natuur. Denk aan strokenteelt, waarbij natuurstroken en gewasstroken elkaar afwisselen. Dit geeft een kans om te produceren met minder chemische gewasbeschermingsmiddelen.”

“Een bodem die goed in orde is, op het gebied van waterberging en CO₂-opslag, door middel van verhoging van het organischestofgehalte, is van essentieel belang voor ons en biedt kansen voor de hele maatschappij. Als boer heb je daarop invloed. We zijn ook afhankelijk van het Waterschap. Goede ontwatering is een vereiste voor een goede bodem. Het Waterschap stelt het grondwaterpeil vast op basis van het grondgebruik. Voor natuur moet het water zo hoog mogelijk. Dat strookt niet met wat agrariërs willen. Daar zit spanning en het vormt een bedreiging voor de boeren. Ga daarom met elkaar het gesprek aan over de inrichting van het land. Je moet keuzes maken over natuur en voedselproductie, anders gaat het elkaar bijten. Betrek daarbij de betrokken partijen, zoals waterschappen, boeren, gemeenten en provincies. Kijk daarbij naar de grondkwaliteit. Zet betere gronden met hoge marges in voor voedselproductie. Gebieden die minder geschikt zijn voor voedselproductie, kies daar voor agrarisch natuurbeheer.”